Gezondheidsvaardigheden bij de Vlaamse bevolking

Haio: DE VIS Eva , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: BUTTIENS Marc , DAENEN Marc , DUPONT Matthias , MANDUNGU Rachel , VAN BOXEM Koen

Context: Het groeiende aanbod aan online informatiebronnen komt tegemoet aan de wens van de bevolking om gezondheid meer in eigen handen te nemen door actief online medische informatie te verzamelen. Uit de literatuur blijkt dat men er onvoldoende in slaagt iedereen correct in te lichten over gezondheidsinformatie. In het bijzonder voor mensen met lage gezondheidsvaardigheden is de uitdaging des te groter om aangepaste medische informatie te vinden. Ontoereikende leesbaarheid van informatie kan problemen opleveren voor de gebruikers ten nadele van hun gezondheid. In dit onderzoek wordt bij de gebruikers van de website gezondheidenwetenschap.be gepeild naar hun ervaring met de website en meer algemeen met (online) gezondheidsinformatie.

Onderzoeksvraag: Wat is het begrip van de patiëntenrichtlijnen bij de gebruikers van de website gezondheidenwetenschap.be? Hoe verhouden verschillende sociodemografische gegevens zich tot dit begrip? Wat is de ervaring met het bekomen en begrijpen van gezondheidsinformatie op de website en in het algemeen?

Methode: Deze studie omvat een tweefasig kwalitatief cross-sectioneel onderzoek zonder follow-up. In eerste instantie werd een online vragenlijst verspreid onder de Vlaamse bevolking via wijkgezondheidscentra, overkoepelende zorginstanties en social media. Deze peilde naar verschillende facetten van “begrip”, steunend op wetenschappelijke literatuur. Vervolgens werden enkele respondenten bevraagd over hun ervaring aangaande gezondheidsinformatie via semi-gestructureerde interviews. De data werden volgens de principes van Attride-Stirlings thematisch netwerk gecodeerd en gerapporteerd.

Resultaten: In totaal werden 189 enquête-respondenten weerhouden en vonden 13 interviews plaats. Het globaal begrip van de patiëntenrichtlijnen bij de bevraagde gebruikers van de website G&W bedroeg 4,37/5. Alle respondenten voldeden zo aan de vooropgestelde definitie van goed begrip. Er werd een beter begrip vastgesteld volgens niveau van gezondheidsvaardigheden (moeite met begrijpen van gezondheidsinformatie), inkomen en toenemende kennis van het Nederlands. Statistische verschillen van begrip volgens de demografische variabelen waren er niet. De bijkomende interviews wezen overwegend op positieve ervaringen met de website aangaande betrouwbaarheid van informatie, vormgeving en verstaanbaarheid. De meningen waren verdeeld over het aanbod en de diepgang van gezondheidsinformatie, terwijl de toegankelijkheid een meer uitgesproken knelpunt bleek. In het algemeen werd het internet ingezet om snel gezondheidsinformatie te bekomen over thema's uit de persoonlijke context. De selectie van betrouwbare informatie bleek echter een uitdaging.

Conclusie: Het globale begrip van de patiëntenrichtlijnen op de website gezondheidenwetenschap.be is goed. Dit begrip stijgt volgens niveau van gezondheidsvaardigheden, toenemende kennis van het Nederlands en inkomen. Bijkomend onderzoek moet gevoerd worden naar het begrip van specifieke doelgroepen met verhoogde kwetsbaarheid. De ervaringen met deze website en gezondheidsinformatie op het internet in het algemeen zijn overwegend positief. De toegankelijkheid en kwaliteit van websites zijn een belangrijk aandachtspunt.